

İLİN GENEL TİCARİ YAPISI

COĞRAFİ YAPISI

Çankırı İli, İç Anadolu Bölgesinin kuzey geçit kesiminde yer almakta olup, doğuda Çorum, güneyde Ankara ve Kırıkkale, kuzeyde Kastamonu, kuzeybatıda Karabük ve batıda da Bolu ili ile çevrilidir. Yüzölçümü 7.388 km² il hudutları dâhilinde biri merkez ilçe 11 ilçe olmak üzere toplam 12 ilçe, 369 köy ve 3 kasaba (belediye) bulunmaktadır.

JEOLJİK YAPISI

İlin genel jeolojik yapısının oldukça dağınık ve engebeli oluşu tarım açısından dezavantaj olarak görülmektedir. İrili ufaklı dağların oluşturduğu bu engebelikler il yüzölçümünün %61'ini oluşturmaktadır. Ilgaz Dağı 2565 metrelik yüksekliğiyle ilin en yüksek noktası olarak bilinmektedir. Sayısı 14'ü bulan yükseltilerden en düşüğü ise 1117 metre yüksekliğinde olan Bozkır Dağıdır. Çankırı'da ova çok azdır. Düz araziler genellikle yayla özelliğine sahip vadiler şeklinde olup, zaman içerisinde erozyon sebebiyle jeolojik yapı değişikliğine uğramaktadır. İlde, Bozkır, Ulu yazı, Yapraklı, Aydos, Eldivan ve Ali özü gibi yayla özelliğine haiz vadiler bulunmaktadır.

TARIM VE ORMAN YAPISI

İlin doğal bitki örtüsü üst florasını karaçam, sarıçam, ardıç, meşe, ladin ve köknar gibi orman ağaçları ile ahlat ve kızılıçık gibi meyve ağaçları oluşturmaktadır. Alt florada ise hububat, yemlik ve yemeklik baklagiller ile deve diken ve ayrık otu gibi bitkiler bulunmaktadır. Akarsuların geçtiği alüvyon topraklar %2-5 meyillidir. Bu nedenle Kızılırmak Nehri boyunca peliküldür ve buralarda tarım yapılabilir. Ancak, ilin genel toprak yapısı %20-30 arasında meyilli olup, organik madde yönünden oldukça fakirdir. İlin en önemli akarsuyu Kızılırmak'tır. Bunun dışında Terme, Devrez, Melen ve Acı çay gibi akarsular bulunmaktadır. Çankırı il sınırları içinde kalan göller, kışın su toplayan, yazın suları çekilen göllerdir.

İKLİM

Çankırı'da genellikle İç Anadolu'ya has karasal iklim özellikleri hüküm sürmektedir. Merkez ilçe olan Ilgaz ve Yapraklı ilçelerinde kışlar serin yazlar ılık geçerken, Çerkeş ve Ilgaz yöresinde ise iklim biraz daha sertleşerek kışlar soğuk yazlar ise serin geçer.

NÜFUS YAPISI

Nüfusun yaş ve cinsiyet yapısına dayalı olarak daimi ikametgâha göre dağılımının tespitine göre, Nüfusun % 47'si il ve ilçe merkezlerinde, % 53'ü de bucak ve köylerde yaşamaktadır. Kentleşme sürecinin önümüzdeki yıllarda da devam edeceği tahmin edilmektedir. Nüfus artışı ve şehirleşmenin temel dinamiğini göç hareketleri oluşturmaktadır. Göç, birçok ekonomik ve sosyal dengeyi değiştiren bir olgudur ve boyutları büyüdükçe değişimin boyutları da büyümektedir.

SOSYO EKONOMİK YAPISI

Çankırı, yoğun göç alan bir il statüsünde bulunmaması nedeniyle, sosyal ve ekonomik yapısı diğer illere nazaran çok gelişmiş değildir. İçe göç söz yoğun olmamakla birlikte köyden kente bir hareket görülmektedir. Bu durum normal göç boyutlarına göre planlanan ve plan hedeflerinin de gerisinde gerçekleştirilebilen yatırım ve hizmetler, büyük boyuttaki göçler sonucu göç alan yörelerde büyük aksamalara sebep olmaktadır. Nüfusun yaş ve cinsiyet yapısı ile ekonomik niteliklerinin araştırılması sonucunda içe ve dışa göç eden nüfusla ilgili olarak şu özellikler tespit edilmiştir: İçe olan göç, ağırlıklı olarak toprağa bağımlı geliri olan ve geçimini topraktan sağlayan kesimin genelde kıraç ve verimsiz olan bu topraklardan istenilen düzeyde verim alamamasından kaynaklanmaktadır. Dışa olan göç, Ankara, İstanbul gibi iş imkânı daha yüksek olan büyük şehirlerin İlimize yakın olmasından dolayı olduğu düşünülmektedir. Şehirlerde refah düzeyinin yükselmesi, iş imkânlarının artmasına ve buna bağlı olarak da köyden şehre olan göçü hızlandırmıştır. Gelişmişliğin göstergesi olan teknik altyapı sektörleri, ekonomik gelişmede dikkate alınması gereken en önemli parametrelerdendir.

ULAŞIM YAPISI

İlde ulaşım kara ve demiryoluyla sağlanmaktadır. İlde demiryoluyla yolcu ve yük taşımacılığı yapılmaktadır. Çankırı'dan her gün Çankırı-Irmak-Ankara-Kayseri yönüne yük treni kalkış yapmaktadır. Yük trenleri ile ağırlıklı olarak kömür, demir cevheri ve demir taşınmaktadır. Çankırı ilinin Esenboğa Havalimanına (90 Km) yaklaşık bir saatlik mesafede oluşu, havayolu imkânlarından yararlanmak isteyenlerin bu ihtiyacını karşılamaktadır. Çankırı, gelişmiş büyük şehirlerimize çok yakındır. Çankırı karayoluyla Ankara'ya 131 km, İstanbul'a 497 km. ve İzmir'e 711 km. uzaklıktadır. Karayolu uzunlukları; 267 km'si devlet yolu, 287 km'si il yolu olup, toplam şebeke uzunluğu 554 km'dir. Çankırı'nın en yakın ilçesi 19 km. ile Eldivan İlçesidir. En uzak ilçesi ise 106 km. ile Bayramören ilçesidir. Komşu illerden en yakını 106 km. ile Kırıkkale, en uzağı ise 235 km. ile Bolu ilidir.

ÇANKIRI İlinin Komşu İllerle Olan Uzaklıklar (Km)

İller	Ankara	Bolu	Çorum	Karabük	Kastamonu	Kırıkkale
Çankırı	131	235	156	195	114	106

E-80 Karayolu olarak adlandırılan İstanbul-Samsun karayolu il sınırları içerisinde Ilgaz, Kurşunlu, Atkaracalar ve Çerkeş ilçelerinden geçmektedir.

Çankırı İlinin İlçelere Olan Uzaklıkları ve Yol Durumu

İlçe Adı	Mesafe (Km.)	Yol Durumu
<i>Atkaracalar</i>	<i>96</i>	<i>Asfalt</i>
<i>Bayramören</i>	<i>106</i>	“
<i>Çerkeş</i>	<i>103</i>	“
<i>Eldivan</i>	<i>19</i>	“
<i>Ilgaz</i>	<i>54</i>	“
<i>Kızılırmak</i>	<i>54</i>	“
<i>Korgun</i>	<i>21</i>	“
<i>Kurşunlu</i>	<i>84</i>	“
<i>Orta</i>	<i>66</i>	“
<i>Şabanözü</i>	<i>40</i>	“
<i>Yapraklı</i>	<i>30</i>	“

ENERJİ VE DOĞAL KAYNAKLAR MADENLERİMİZ

Çankırı, enerji ihtiyacını ulusal enerji sisteminden sağlamaktadır. Elektrik enerjisi kullanımı, diğer enerji kaynakları arasında son derece önemli bir konuma sahiptir. Çankırı’da 2000 yılı itibariyle 383 köyün tamamında elektrik mevcut olup elektriksiz köy bulunmamaktadır. İlimizde merkezinde de konut ve işyerlerinde ısınmada doğalgaz kullanılmaktadır.

Madencilik özellikle bentonit, kaya tuzu ve linyit açısından çok zengin rezervlere sahip ilde, bu madenler dışında asbest, bakır, çimento hammaddesi, diatomit, kil, manganez, manyezit, mermer, perlit, refrakter kil ve talk gibi geniş bir maden potansiyeline sahiptir. Jeotermal ve Maden Su Kaynakları Çavundur Termal Kaynağı Mevcuttur. Madencilik Sektörü Kaya Tuzundan Sodyum Sülfat Üretimi Sanayi ve Tıbbi Tuz Bentonit Esaslı Yalıtım Malzemeleri Maden sektöründe yapılabilecek yatırım olarak, Kaya Tuzundan Sodyum Sülfat, Sodyum Bisülfat ve Tuz Üretim Tesisleri olabilir.

Yatırımın konusu, sodyum sülfat, sodyum bisülfat, hidroklorik asit ve tuz üretilmesidir. Üretimin ana hammaddesi kaya tuzu ve sülfürik asittir. Kaya tuzunun sülfürik asitle sıcakta kavrulmasından orta sıcaklıkta sodyum bisülfat, yüksek sıcaklıkta ise sodyum sülfat üretilir ayrıca hidrolik asit yan ürün olarak elde edilir. Kaya tuzunun eritilip kristallendirilerek kurutulup öğütülmesiyle de yemeklik tuz elde edilmiş olur.

TİCARİ YAPISI

Ticaret, gerek sanayileşme ve kentleşme olgularıyla iki yönlü bağlantısı, gerekse yarattığı gelir ve istihdam bakımından il ekonomisinin önemli sektörlerinden biri olmasına karşılık Çankırı bu sektörden nasibini alamayan illerimizden biridir.

Ticari hayatın en önemli özelliğini, köy ve kasabalarda üretilen tahıl, hayvancılık, meyve ve sebze gibi ürünlerin pazarlaması oluşturmaktadır. Ayrıca, hizmet sektörünün faaliyetleri ile küçük esnaf ve sanatkârların üretim ve tamirlerine dayalı çalışmaları, iç

ticaret hayatının en önemli faktörleridir. Çankırı'dan komşu illere tahıl, un, şekerpancarı, kavun, karpuz, hayvan, hayvansal ürünler ile maden kaynaklarının hammadde olarak satışı yapılmaktadır. Diğer illerden ise tekstil ürünleri, dayanıklı tüketim malları, makine teçhizat ve mutfak eşyası gibi endüstriyel ürünler ile mevsimlik meyve, sebze ve narenciye ürünleri satın alınmaktadır. Aynı sektörde yer alan ve aynı ürünü üreten işletmeler arasındaki, düşük fiyatlarla mal satarak piyasaya hâkim olma üzerine kurulu rekabet anlayışı, sektörlerin işbirliğini önleyen en önemli etken konumundadır. Bu durum ülke geneline özgün bir anlayış olmakla birlikte Çankırı için daha belirgin hissedilmekte ve sektörel işbirliğinin genel anlamda yetersiz olduğu görülmektedir.

İLİMİZDE FAALİYETTE BULUNAN SERMAYE ŞİRKETLERİ

ŞİRKETLER	2012	2013	2014	2015
Anonim Şirket Sayısı	96	82	77	87
Limited Şirket Sayısı	590	772	509	550
Kolektif- Şirket Sayısı	-	-	-	-
Gerçek kişi - Tacir	699	627	555	641
TOPLAM	1.385	1.481	1.141	1.278

İLİMİZDEKİ KOOPERATİF TÜRLERİ VE SAYILARI

KOOPERATİF TÜRÜ	Sayısı(2014)	Sayısı (2015)
Tüketim Kooperatifi	1	1
Motorlu Taşıyıcılar Kooperatifleri	13	12
Karayolu Yük Taşıma Kooperatifi	1	2
Karayolu Yolcu Taşıma Kooperatifi	1	1
Esnaf ve Sanatkârlar Kefalet Kooperatifi	7	7
Tarım Satış Kooperatifi	1	1
Gayrimenkul Alım Satım İşletme Kooperatifi	1	1
TOPLAM	25	25

EĞİTİM YAPISI

İlk ve orta öğretimde eğitim düzeyi diğer illere oranla çok yüksektir. Yeni okul binalarıyla spor tesisleriyle 2015 yılında da büyük yatırımlar yapılmıştır. Yüksek Öğrenim olarak, ilimizde Çankırı Karatekin Üniversitesinin kuruluşu 2007 yılında 5662 sayılı Kanunla gerçekleşmiştir. Bünyesinde, muhtelif Fakülte, Yüksekokullar ve Meslek Yüksekokullarıyla 10.000 öğrenciyle eğitim öğretim devam etmektedir. Yeni üniversite binaları yapılmış hizmete açılmıştır. Öğrenci barınma yurtları hızla yapılanmış bir kısmı da tamamlanma aşamasındadır.

İLİMİZİN TİCARETİNİ OLUŞTURAN ESNAF VE SANATKÂRLARIN ODA VE ÜYELERİ

ESNAF VE SANATKÂR ODALARI	Üye Sayısı 2012	Üye Sayısı 2013	Üye Sayısı 2014	Üye Sayısı 2015
<i>Bakkallar ve Bayiler Odası</i>	330	233	238	246
<i>Esnaf ve Sanatkarlar Odası</i>	1209	797	844	835
<i>Kahveciler ve Lokantacılar Esnaf Odası</i>	358	222	225	243
<i>Oto Tamirciler Esnaf ve Sanatkârlar Odası</i>	167	138	147	152
<i>Şoförler ve Otomobilciler Esnaf Odası</i>	767	612	555	556
<i>Terziler Konf. Manifaturacılar Odası</i>	331	173	175	182
<i>Çerkeş Esnaf ve Sanatkarlar Odası</i>	361	303	306	317
<i>İlgaz Esnaf ve Sanatkarlar Odası</i>	285	264	269	264
<i>İlgaz Şoförler ve Otomobil. Esnaf Odası</i>	170	126	125	122
<i>Kızılırmak Esnaf ve Sanatkarlar Odası</i>	284	229	239	228
<i>Kurşunlu Esnaf ve Sanatkarlar Odası</i>	211	197	203	208
<i>Kurşunlu Şoför ve Otomobil. Esnaf Odası</i>	123	107	110	110
<i>Orta Esnaf ve Sanatkarlar Odası</i>	285	185	204	212
<i>Şabanözü Esnaf ve Sanatkarlar Odası</i>	256	190	193	174
TOPLAM	5.137	3.776	3.833	3849

2015 YILI ÇANKIRI İLİ VE İLÇE TÜKETİCİ HAKEM HEYETİ BAŞKANLIĞININ ÇALIŞMALARI

6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanuna göre yapılan Tüketici Şikâyetleriyle ilgili yapılan çalışmalar,

2015 yılında Merkez İlçe Tüketici Hakem Heyeti Başkanlığına 3397 şikâyet, 11 İlçe Hakem Heyeti Başkanlıklarına ise 3151 şikâyet yapılmış, İl genelinde yapılan tüketici şikâyeti toplamı ise 6548 olmuştur.

İlimiz Merkez ve İlçelerimiz Tüketici Hakem Heyeti Başkanlıklarına 2014 yılında 23.701 tüketici şikâyeti yapılırken, 2015 yılında yapılan şikâyet sayısı 6548 düşmüştür. Tüketicilerimizin Bankalardan aldıkları ihtiyaç ve konut kredilerinden kesilen dosya masrafları ile diğer konular hakkındaki şikâyetler de dâhil edilince de geçen yıla kıyasla düşüş meydana gelmiştir.

6548 şikâyetten, 6163 şikâyet dosyası incelemeler sonucunda Tüketici Hakem Heyetlerimizce karar alınmış, alınan kararlar tebligatlı olarak taraflara bildirilmiştir. Sonuçlanan kararlarda; 6163 şikâyet tüketici lehine, 425 şikâyet ise tüketici aleyhine kararı çıkmıştır. Yaklaşık % 93 lehte, % 7'si ise ret edilmiştir. 395 dosya ise henüz inceleme safhasındadır.

Şikâyetler konularına göre incelendiğinde 1. sırada; 5700 müracaatla “Kredi Kartı ve Banka Kredileri” şikâyeti yer almıştır. Bu uyuşmazlıkta kararların % 93 'si tüketici lehine, % 7 'ü ise tüketici aleyhine karar verilmiştir.

Şikâyetlerden 2. sırada; 707 müracaatla “Ayıplı Mal ve Hizmetler” şikâyeti, Şikâyetlerin 3. Sırasında 123 şikâyetle “Abonelik ve Mesafeli Sözleşmeler” hakkında ve daha sonra “İş Yeri Dışında Satış” ve “Turistik ve Devre Mülk” konularında şikâyetler yapılmıştır. İl ve İlçe Hakem Heyeti Başkanlıklarına yapılan müracaat ve alınan karar sonuçlara ait sayıları ve konuları çizelgede daha kapsamlı şekilde belirtilmiştir.

6548 Şikâyetin konu bazında oranlarına bakarsak; % 87 i “Kredi Kartı ve Banka Kredileri” %.13'ü ise “Ayıplı Mal ve Hizmetler” “Abonelik ve Mesafeli Sözleşmeler” “İş Yeri Dışında Satış” ve “Turistik ve Devre Mülk” olarak belirlenmiştir.

ÇANKIRI İL VE İLÇE**TÜKETİCİ HAKEM HEYETİ BAŞKANLIĞINA YAPILAN ŞİKÂyetLER İSTATİSTİĞİ (2015 Yılı)**

<i>ŞİKÂyetİN KONUSU</i>	<i>2015YI LI TÜKE TCİ ŞİKÂY ETİ</i>	<i>SONUÇLANAN KARARLAR SAYISI</i>			<i>İŞLEMİ DEVAM EDEN ŞİKÂYET TOPLAM</i>
		<i>TÜKETİCİ LEHİNDE</i>	<i>TEKETİCİ ALEYHİNDE</i>	<i>SONUÇLANAN TOPLAM</i>	
<i>Kredi Kartı ve Banka Kredi Masrafları</i>	5700	5113	312	5425	275
<i>Ayıplı Mal Ve Hizmetler</i>	707	515	93	608	99
<i>Abonelik ve Mesafeli Sözleşmeler</i>	123	86	18	104	19
<i>Taksitli Kampanyalı Kapıdan Satışlar</i>	11	8	2	10	1
<i>Turistik Devre mülk, Tatil Paket Tur.</i>	7	6	-	6	1
<i>TOPLAM</i>	6548	5728	425	6153	395

Yeni yürürlüğe giren 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanunla ve buna bağlı çıkartılan yeni Yönetmeliklerdeki büyük değişikliklerle tüketicimizi ve tüm toplumu korur duruma getirilmiştir. Bakanlığımız ve Ticaret İl Müdürlüğümüzün, gerekli iletişim araçlarıyla yapmış olduğumuz tüketiciyi bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmalarımızla; tüketicilerimizin nerelere nasıl müracaat edecekleri konusunda, hakkını arar duruma gelmiştir.